

„Lovci perál nesedia na brehu mora a nehľadia na vlny,
ale ponárajú sa do veľkých hĺbok,
aby našli to najvzácnejšie na dne mora.
A Sväté Písmo je plné drahocenných perál,
ktoré môžeme bez väčšieho nebezpečenstva a námahy získať,
pričom úžitok je nevysloviteľný“
(Sv. Ján Zlatouсты)

Milí priatelia,
opäť vás pozdravujem po letnej, pracovnej i dovolenkovej, prestávke a pozývam vás spoločne objavovať tieto drahocenné perly, ktoré nám Božie Slovo ponúka.

Mat' srdce dieťaťa

Najdlhšiu časť evanjelia tejto nedele (Mk 10,2-16) tvorí konfrontácia medzi Ježišom a farizejmi, ktorí ho chceli „podrobiť skúške a prichytiť pri omyle“ ohľadom tradície otcov, na tému „rozvodu“.

Tento úryvok patrí do série dibát v evanjeliu sv. Marka, ktoré sa sústreďujú na tému vzťahov a odmietania. Prvá diskusia (9,33-37) sa zaoberala vzťahmi v ich skupine a bola o tom, kto bol najväčší a končí pozvaním na prijatie *dieťaťa* (*paidíon*). Neskôr (9,38-50) to boli vzťahy medzi učeníkmi a tými, ktorí s nimi nechodili a nasleduje výzva nepohoršovať *malých* (*mikrói*). Dnes je tu učenie o manželskom vzťahu, po ktorom nasleduje epizóda Ježiša s deťmi, kde nás Ježiš žiada, aby sme prijali Kráľovstvo ako *dieťa* (*paidíon*) (10,15).

V období, keď sa formovali normy a pravidlá Starého zákona, bola prax rozvodu bežná na celom Blízkom (a strednom) východe. Rozvod bol akýmsi súkromným právom, ktorý sa mohol „uskutočniť“ len na podnet manžela.

Pasáž z Deuteronómia, na ktorú sa odvolávajú farizeji, sa zameriava na konkrétny prípad, a preto ju treba chápať s veľmi konkrétnymi hranicami. V tom texte, Dt 24,1-4, čítame: *Ak si muž vezme ženu a bude ju mať, a ona sa mu potom pre niečo odporné znepáči, napíše jej priepustný list, dá jej ho do ruky a pošle ju z domu preč. Keď odíde a vydá sa za iného muža a on k nej bude mať tiež odpor, dá jej priepustný list a pošle ju zo svojho domu, alebo zomrie, prvý muž si ju nebude môcť opäť vziať za ženu, lebo je poškrvnená a bola by to ohavnosť pred Pánom: teda neprivádzaj hriech na krajinu, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh, za podiel.*

V tomto konkrétnom prípade, ak manžel nachádza vo svojej žene „niečo hanebné“, má možnosť sa rozvieť.

Farizeji vyzývajú Ježiša, aby sa vyjadril práve k tejto možnosti: *Je dovolené, aby sa manžel rozviedol so svojou manželkou?* Ježiš neodpovedá priamou odpoveďou, ale kladie im otázku: *Čo vám prikázal Mojžiš?* A oni mu povedali: *Mojžiš dovolil napísať priepustný list a prepustiť.* Je to, ako keby mu povedali: *Toto je náš zákon, toto je Tóra!*

Táto ich odpoveď (Ježiš sa spýtal, čo Mojžiš „prikázal“, oni odpovedali, čo „dovolil“) už pripravuje cestu pre reč, ktorú sa Ježiš chystá predniesť.

A takto im odpovedá: *Pre tvrdosť vášho srdca (sklerokardía) vám napísal toto prikázanie. Ale Boh ich stvoril od počiatku (be-reshit, en archê: Gen 1,1) stvorenia ako muža a ženu (Gn 1,27). Preto muž opustí svojho otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele (Gn 2,24). A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje!*

Ježiš pozýva svojich partnerov, aby sa nezastavili iba na „okrajoch“ Tóry, ale aby išli k jej srdcu, k zámeru stvoriteľského diela, k vôli Boha a Zákonodarcu a pripomína nerozlučnosť manželského zväzku. Navyše, pred Ježišom už prorok Malachiáš povedal: *Ak niekto prepúšťa z nenávisti, hovorí Pán, Boh Izraela, pokrýva si násilenstvom rúcho – hovorí Pán zástupov. Chráňte si teda ducha a nespreneverujte sa!* (Mal 2,16).

Ježiš sa vracia k Stvoriteľovmu plánu, k stvoreniu Adama (*ha-adama*), vzatého zo zeme (porov. Gn 2,7; 3,19), k stvoreniu muža a ženy, ktorí boli povolani, aby sa stali jedným telom (*sárx mía*). V tomto stretnutí lásky je povolanie milovať tak, ako miluje Boh, pretože on je láska (porov. 1Jn 4,8.16) a *láska je vášeň zjednotiť sa s milovaným* (sv. Tomáš). Toto je Božia vôľa pri stvorení človeka a jeho umiestnení do sveta ako svoj jedinečný obraz a podobu (porov. Gn 1,26-27).

Zároveň tu Ježiš kladie muža a ženu na rovnakú úroveň tým, že obom dáva rovnaké práva a rovnaké povinnosti. Odstraňuje z mysle muža myšlienku „ženy-objektu“. Muž stráca „otroka“, a nachádza seberovného spoločníka, ktorého mu dal Boh.

V posledných veršoch evanjelia čítame: *Tu mu prinášali deti, aby sa ich dotkol. Ale učeníci ich okrikovali.* Učeníci, ako sme to videli v predchádzajúcej kapitole, opäť vytvárajú bariéry. Ježiš zasahuje a hovorí im, aby neboli prekážkou pre tých, ktorí k nemu chcú prísť.

Máme pred sebou nový týždeň, v ktorom sa snažme viac rozjímať a snád' aj pochopiť, ako sa dá skĺbiť Božia plnosť a naša nedostatočnosť, dvojtvárnosť a tvrdosť srdca ...

Jednu odpoveď nám ponúka práve dnešné evanjelium: *potrebujeme srdce dieťaťa.* Deti vedia ľahko otvoriť dvere srdca pri každom stretnutí a nemajú masky. Vedia žiť ako poľné ľalie a nebeské vtáky, lebo dôverujú životu a veria v lásku.

Keď v sebe necháme žiť detské srdce plné jednoduchosti, úžasu a dôvery, budeme môcť vstúpiť do Kráľovstva, porozumieť Božím myšlienkam, vyložiť Písmo a prikázania tak, aby slúžili úctivým, verným a plodným vzťahom.

Na zamyslenie:

Ako rozumiem a iným vysvetľujem Božie prikázania a zákony?

Dávam na prvé miesto zámer Boha, ktorý cez jeho písané slovo, zjavuje svoju vôľu?

Nie som niekedy prekážkou pre tých, ktorí chcú ísť za Ježišom?